

ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 22 (90). Rocznik III.

Kraków, 7. 6. 1942 r.

Redaktor: Dr. med. Werner Kroll, Kraków, Albrechtstr. 1 a (Krupnicza), tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11 a (Krupnicza), tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Kraków, Albrechtstraße 11 a (Krupnicza). — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Kraków, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Kraków. — Prenumerata Zł. 3.— mies. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie“, Kraków, Albrechtstr. 11 a (Krupnicza), lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. — Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11 a (Krupnicza).

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

T R E Ś Ć :

	Str
Dr. Adam SYREK: Próba ciążowa Aschheima-Zondeka	467
Wskazówki jak zwalczać dur osutkowy	468

Z Państwowej Kliniki Kobiet w Krakowie
(Dyr. Prof. Dr. W. Schaefer)

Próba ciążowa Aschheima-Zondeka

Napisał Dr. Adam Syrek, asystent Kliniki.

Żadna inna próba biologiczna nie daje tak pewnych wyników, jak próba ciążowa Aschheima-Zondeka. Polega ona na tym, że z moczem ciężarnych wydzielają się hormony, które działają na jajniki dziewiczych myszek. Pod wpływem tych hormonów pęcherzyki dojrzewają, pękają, w miejscu ich tworzą się wybroczyny i ciała żółte. Wskutek dojrzewania tych pęcherzyków również macica dziewiczych myszek wyraźnie się powiększa. Ta próba biologiczna daje zaledwie 2% wyników niepewnych.

Dodatni wynik próby ciążowej Aschheima-Zondeka stwierdza — co zresztą klinicznie powinno być zawsze potwierdzone — istnienie ciąży wogóle, a nie rozstrzyga, czy to jest ciąża wewnątrz — czy zewnątrzmaciczna. Próba ta jest również często używana w diagnostyce różniczkowej celem rozstrzygnięcia, czy n. p. mamy do czynienia z guzem zapalnym przydatków, czy z ciążą pozamaciczną. Ważnym jest również w niektórych przypadkach, czy mamy do czynienia z ciążą żywą, czy z ciążą obumarłą. Zgłasza się chora z krwawieniami w pierwszych miesiącach ciąży, które mimo pełnego leczenia zachowawczego nie ustają, wtenczas bardzo często próba ciążowa rozstrzyga, czy ciąża jest jeszcze utrzymana. Przy obumarłym bowiem płodzie próba ciążowa szybko wypada ujemnie, wtedy można bez dalszych dociekań macicę opróżnić. Natomiast, jeśli próba ciążowa wypada jeszcze dodatnio, co jest dowodem, że płód jeszcze żyje, należy nadal prowadzić leczenie zachowawcze, chyba, że krwawienia wzmagają się i dalsze utrzymanie ciąży staje się niemożliwe.

Niezbędną jest również próba ciążowa w wypadku zaśnięcia groniastego. Wiemy bowiem, że zaśnięty groniasty często dalej rozwija się i przeradza w ko-

smówczak. Tutaj nadmierne ilości wydzielanego hormonu są dla nas dowodem jego powstawania. W tych przypadkach należy wykonać próbę ilościową. Chore przy zaśnięciu groniastym muszą co 3 miesiące zgłaszać się do kontroli, przy czym badanie kliniczne musi być prowadzone równoległe z ilościową próbą Aschheima-Zondeka.

Jak wynika z powyższych krótkich rozważań, biologiczna próba ciążowa stała się niezbędną częścią składową współczesnego lecznictwa w ginekologii.

Hofmann i Friedmann wykonywali tę próbę również i na królikach. Co prawda wynik tej próby otrzymuje się szybko, aniżeli przy użyciu myszek, jednakże nie daje on tyle pewności. Po pierwsze, jak stwierdzili Schaefer i Stieve, nawet przy całkowitym odosobnieniu zwierząt w klatkach przychodzi do samoistnych pęknięć pęcherzyków, które to pęknięcia imitują wynik dodatni próby, a nie da się także wykluczyć, że nawet bardzo sumienny służący przy czyszczeniu klatek może zwierzęta te razem umieścić. Wtedy przy akcji kopulacji z wszelką pewnością nastąpi owulacja.

Po drugie, króliki są za drogie, gdyż jeden kosztuje 20 złotych, nie licząc kosztów pracownianych. W następstwie czego próbę tą wykonuje się zawsze tylko na jednym zwierzęciu. Ze względu na jej wielkie znaczenie i konieczność bezwzględnej pewności, próba taka nie zasługuje na pełne zaufanie.

Najnowsza jest obecnie próba wykonywana na pewnym gatunku żab *Xenopus laevis Daudin*. Przychodzi u nich do składania bardzo wielkiej ilości jaj. Próba przebiega bardzo szybko. Niestety, żaby te trzeba sprowadzać z zagranicy, gdyż hodowla w kra-

ju dotychczas się nie udało. Z chwilą pokonania tych trudności, próba ta będzie miała bardzo wielkie znaczenie.

Od czasu objęcia Kliniki Kobiet przez Prof. Dra Schaefera w miejsce próby biologicznej na królikach wprowadzono takąż na myszkach. Ponieważ myszek od czasu do czasu w handlu brakuje, założono własną hodowlę, tak, że w każdej chwili próbę tą można wykonać. Każdorazowo zakłada się na 5-ciu

myszkach, przez co osiąga się bezwzględną dokładność, którą powyżej już podkreślono. Obecnie hodowla jest tak duża, że wszyscy lekarze w Generalnym Gubernatorstwie mogą zlecić jej wykonanie. W tym celu należy przysłać najlepiej mocz ranny pobrany cewnikiem, w ilości około 30 ccm z dodatkiem jednej kropli trójkrezolu. Koszta próby wynoszą 20 złotych. Adres: Laboratorium Kliniki Kobiet, Kraków, Kopernika 23.

Wskazówki jak zwalczać dur osutkowy

Reskrypt okólny Ministra Spraw Wewnętrznych Rzeszy z 13. 2. 1942 IV g 3300/42-5638.

Załączniki do wskazówek jak zwalczać dur osutkowy, mianowicie:

„Wskazówki o odwszawianiu i dezynfekcji przy durze osutkowym“,

„Rady dla lekarzy dotyczące zwalczania duru osutkowego i ich osobistej ochrony przy leczeniu chorych na dur osutkowy“,

„Popularne pouczenie o durze osutkowym“, ujęto na nowo, wyzyskując wszystkie dotychczas zebrane doświadczenia i wydrukowano w ujęciu obowiązującym obecnie poniżej jako załączniki 1), 2), 3).

Załącznik 1)

Wskazówki o odwszawianiu i dezynfekcji przy durze osutkowym

I. Uwagi wstępne:

(1) Dur osutkowy przenoszą prawie wyłącznie wszy (wszy odzieżowe). Inne drogi zakażenia nie mają istotnego znaczenia dla rozszerzania się duru osutkowego. Stosownie do tego pierwsze miejsce w walce z durem osutkowym zajmuje odwszawianie, a drugie miejsce dezynfekcja w ściślejszym znaczeniu tego słowa.

(2) Aby za jednym zamachem osiągnąć cel tam, gdzie to jest możliwe, będzie się używać takich środków, które równocześnie działają odwszawiająco i dezynfekująco. Są to: roztwór mydła krezolowego, preparaty krezolowe wolne od mydła, które w skuteczności dorównują roztworowi mydła krezolowego (*Liquor Cresoli Grünau* i lizol wolny od mydła), kwas karbolowy, gorące powietrze (patrz IV, 6 (1), wygotowanie i para wodna.

(3) Formaldehyd w postaci ciekłej i gazowej zupełnie nie zabija wszy. Z drugiej strony gazy zabijające wszy, kwas pruski i tlenek etylenu, nie posiadają siły dezynfekującej. Jeżeli więc przy pomocy jednego z tych wysoce trujących gazów dokonano odkażenia wielkich pomieszczeń (baraków, koszar), to — jeżeli istnieje możliwość, że wśród wszy znajdują się też zakażone rikettsiami, — po wygazowaniu należy jeszcze przeprowadzić dezynfekcję mechaniczną 5%-owym roztworem mydła krezolowego lub innym środkiem chemicznym, również z tej przyczyny, ponieważ nigdy nie można wykluczyć z pewnością, że między mieszkańcami znajdowały się osoby wydzielające zarazki duru, paraduru, czerwonki i innych chorób. To samo obowiązuje, jeżeli wymarcie wszy uzyskano przez 20—40-dniową kwarantannę, tj. przez próżnostanie pomieszczeń pod pewnym zamknięciem. Przy odwszawianiu rzeczy (ubrań, bie-

lizny, bagaży itd.) w komorach z kwasem pruskim itp., jeżeli chodzi o przedmioty używane przez chorych na dur osutkowy lub podejrzanych o tę chorobę, należy wykluczyć dezynfekcję, lub też już z góry zastosować sposób, który równocześnie odwszawia i dezynfekuje.

(4) Przy chorych na dur osutkowy musi się samo odwszawianie połączyć zawsze z zarządzeniami dezynfekcyjnymi w ściślejszym znaczeniu, ponieważ u nich należy uwzględnić nie tylko wszy zakażone, lecz również zanieczyszczenie ubrania większymi ilościami zasuszonego kału wszy, zawierającego zarazki chorobowe, który w przypadkach wyjątkowych mógłby być przyczyną t. zw. zakażenia pyłowego, chociażby już same wszy wyginęły wcześniej. Dlatego też w tych przypadkach samo wygazowanie kwasem pruskim nie wystarcza.

(5) Wysoce trujące gazy, kwas pruski i tlenek etylenu, zajmują odrębne stanowisko o tyle, że prace z tym związane mogą wykonywać tylko takie osoby i przedsiębiorstwa, którym wyznaczone do tego urzędy państwowo udzieliły zezwolenia. Zastosowanie tych materiałów jest ustalone szczegółowo odpowiednimi przepisami ustawowymi i rozporządzeniami wykonawczymi. Zastosowane pod nadzorem urzędu zdrowia, przez personal wyszkolony, w sposób właściwy, na właściwym miejscu i we właściwym czasie są one doskonałymi środkami dla odwszawienia, a przede wszystkim nie niszczą przedmiotów odwszawianych. Natomiast nie nadają się one do dezynfekcji.

(6) Na utrzymanie wartości gospodarczych należy zwrócić uwagę przede wszystkim przy zarządzeniach na większą skalę zarówno przy odwszawianiu, jak też przy dezynfekcji.

II. Odmianny wszy ludzkiej i tryb życia wszy odzieżowej.

(1) Dla uzyskania powodzenia przy przeprowadzeniu odwszawiania konieczna jest dokładna znajomość trybu życia wszy odzieżowej. U człowieka występują 3 gatunki wszy: wesz odzieżowa, wesz głowowa, wesz łonowa. Dla przenoszenia duru osutkowego praktycznie posiada znaczenie tylko wesz odzieżowa.

(2) Wesz głowowa: długość 2—3,5 mm, przód węższy niż odwłok, odwłok regularnie mocno karbowany, „pazur“ na pierwszej parze nóg stosunkowo wielki, samiec mniejszy niż samica.

(3) Wesz odzieżowa: długość 3—4,5 mm, przód węższy niż odwłok, odwłok regularnie słabo

karbowany, „pazur“ na pierwszej parze nóg stosunkowo mały.

(4) W e s z ł o n o w a: długość 1—1,7 mm, kształt ciała prawie czworokątny, przód szerszy niż odwłok.

(5) R o z m n a ż a n i e następuje za pośrednictwem jaj zapłodnionych. Z jaj wykluwają się larwy dochodzące do 1 mm długości. W toku rozwoju do postaci dojrzałej płciowo przebywają larwy trzy stadia: larwa I, II i III. Przed przejściem w każde nowe stadium rozwojowe następuje linienie. Każda młoda wesz, wykluwająca się z jaja, osiąga dojrzałość płciową dopiero po trzech linieniach.

(6) Długość rozwoju i życia, wiek jaj. Rozwój wszy zależy przede wszystkim od ciepłoty, wilgotności i odżywiania.

(7) Dla rozwoju jaj— od ich złożenia aż do wyklucia się larwy I u wszy odzieżowej potrzeba przy równomiernej ciepłocie przynajmniej 25° okrągło 11—14 dni, przy równomiernej ciepłocie 27° okrągło 9—12 dni, przy 30° okrągło 7—10 dni i przy 35° okrągło 4½—6 dni. W bieliźnie przylegającej do skóry panuje na ogół ciepłota od 30 do 32°, tak że ze złożonych tam jaj larwy wykluwają się po około 5—7 dniach i wkrótce potem ssą krew. Jeżeli — jak to często się zdarza — na noc zdejmuje się ubranie i bieliznę, względnie zmienia się je, to jaja znajdują się w chłodniejszej ciepłocie i odpowiednio do tego larwy wykluwają się później. Stąd też rozwój a z tym i wyklucie się larw może się przeciągnąć aż do 1 miesiąca, o ile to dotychczas zdołano stwierdzić. Przy silnym zawszeniu wiele gnid złożono też raczej na zewnętrznych częściach odzieży, a ponieważ one znajdują się w ciepłocie bardziej zmiennej i chłodniejszej, przeto larwy z tych jaj wykluwają się dopiero po 10—14 dniach lub jeszcze później. Tak więc przez zdjęcie odzieży na 1—2 dni nigdy nie uzyska się odwszenia. Czasokres trzech stadiów larw znowu zależy bardzo od ciepłoty i odżywiania. W stadium larwy I wesz pozostaje 3—6 dni, zależnie od tego, czy warunki zewnętrzne są bardzo korzystne, czy też mniej korzystne. W stadium larwy II utrzymuje się ona 5—11 dni, a w stadium larwy III — 8—15 dni. Tak więc w najkorzystniejszych warunkach

w Biszczy, pow. Biłgoraj za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Kuryłowie, pow. Biłgoraj, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Radecznicy, pow. Biłgoraj, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Tereszkopolu, pow. Biłgoraj, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Strzyżowie, pow. Hrubieszów (cukrown.), za wynagrodzeniem wg 3 godz. pracy dziennie,

w Krystynopolu, pow. Hrubieszów, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Krasnymstawie, za wynagrodzeniem wg 4 godz. pracy dziennie,

w Wysokiem, pow. Krasnostaw, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Turobinie, pow. Krasnostaw (tartak), za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Izbicy n/W., pow. Krasnostaw, za wynagrodzeniem wg 3 godzin pracy dziennie,

w Gorzkowie, pow. Krasnostaw, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie;

na stanowiska lekarzy-specjalistów:

w Z a m o ś c i u:

pediatry, za wynagrodzeniem wg 4 godzin pracy dziennie,

ginekologa-położnika, za wynagrodzeniem wg 4 godzin pracy dziennie,

neurologa, za wynagrodzeniem wg 2 godzin pracy dziennie,

rentgenologa, za wynagrodzeniem wg 3 godzin pracy dziennie;

w H r u b i e s z o w i e:

ftizjologa, za wynagrodzeniem wg 5 godzin pracy dziennie;

na stanowiska lekarzy-dentystów:

w Tomaszowie Lubelskim, za wynagrodzeniem wg 4 godzin pracy dziennie,

w Szczebrzeszynie, pow. Biłgoraj, za wynagrodzeniem wg 2 godzin pracy dziennie,

w Cieszanowie, pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Tyszowcach, pow. Hrubieszów, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Warężu, pow. Hrubieszów, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie.

Kandydaci na te stanowiska winni być zarejestrowani w Izbie Zdrowia i posiadać potrzebne kwalifikacje i przygotowanie, określone w art. 3 zasad ogólnych w sprawie przyjmowania, pełnienia czynności i zwalniania lekarzy Ubezpieczalni, wydanych przez Kierownika Głównego Wydziału Pracy w Rządzie Generalnego Gubernatora (z dnia 24. VI. 1941 r.). Warunki pracy i płacy regulowane są powyższymi zasadami.

Ponadto kandydaci powinni posiadać dostateczne wiadomości z zakresu higieny społecznej i medycyny zapobiegawczej i znać w głównych zarysach niezbędne w ich pracy przepisy ustawodawstwa ubezpieczeniowego.

Podania należyć udokumentowane wraz z własnoręcznie napisanym życiorysem należy wnieść pod adresem Ubezpieczalni Społecznej w Zamościu w terminie dni 14-tu od daty wydrukowania niniejszego.

Lekarz Naczelny:
(—) Dr. P. Wieczorkiewicz

Wicedyrektor:
W. Lippert

Ubezpieczalnia Społeczna w Zamościu

ogłasza

K O N K U R S

na stanowiska lekarzy domowych z siedzibą:

W Zamościu — dwóch — za wynagrodzeniem wg 5 godz. pracy dzien. każdy,

w Cieszanowie, pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 2 godz. dziennie,

w Narolu, pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 1 godz. dziennie,

w Łabuniach, pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Nieliszu, pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Starym Zamościu, pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 1 godz. pracy dziennie,

w Tomaszowie Lub., pow. Zamość, za wynagrodzeniem wg 4 godz. pracy dziennie,

w Klemensowie, pow. Biłgoraj (cukrown.), za wynagrodzeniem wg 2 godz. pracy dziennie,

kach wesz odzieżowa przebywa 3 stadia larwy w $3 + 5 + 8 = 16$ dni. W szczególnych okolicznościach przy materiale zawszonym należy się liczyć z ponownym zawszeniem jeszcze po 39 dniach. Przy tym należy zwrócić uwagę, że wesz odzieżowa może jeszcze 5 dnia głodówki złożyć jajo, z którego przy odpowiedniej temperaturze wykluwa się w 16 dniach larwa I. Przy tym rozwoju możliwe jest opóźnienie o 11 dni, tak że całkowity rozwój jaja może nastąpić w 27 dniach. Wreszcie należy uwzględnić, że larwa wykluta może głodować do 7 dni.

(8) Długość życia wszy jest różna, zależnie od gatunku, jak również od warunków zewnętrznych. Przy wszy głowowej i odzieżowej samiec żyje około 15—20 dni, a samica około 30—40 dni. Ilość jaj złożonych przez samice przez całe życie w warunkach najpomyślniejszych może wynosić u wszy odzieżowej 170—200 szt.

(9) Zarówno wszy jak larwy nakłuwają swymi narządami pyszczkowymi skórę swych gospodarzy i ssą krew. Żywią się one wyłącznie płynącą ciepłą krwią.

(10) Larwy wszy są początkowo zabarwione żółtawo, częściowo też zielonkawo lub białawo. Po pierwszym posiłku z krwi wyglądają one jak czerwone kropki. Z czasem zabarwienie staje się ciemniejsze. Zależnie od jakości krwi zawartość jelita prześwieca wówczas przez skórę ciemnoczerwono do czerni.

(11) Jaja wszy (gnidy) są przyklejone do podłoża (włosy, włókna itp.). Masa kleista nie daje się ani rozmiękczyć ani rozpuścić. Świeże jaja wyglądają biało i mają błyszczącą powierzchnię. Starsze jaja wyglądają żółtawo do brunatnawo-żółtego odcięcia. Jaja, z których wykluły się larwy, są jasne, szklście przejrzyste, ze słabym połyskiem macicy perłowej i przeważnie mają jeszcze otwarte przykrywkę. Jaja nieżywe po pewnym czasie wykazują przeważnie marszczki na powierzchni i stają się pofałdowane i ciemne. Gnidy wszy łonowej odróżniają się od gnid wszy głowowej i odzieżowej swą wysoką przykrywką.

(12) Przy silnym zawszeniu można napotkać wszy odzieżowe we włosach całego ciała.

(13) Jako miejsca pobytu wszy odzieżowej (osobniki dojrzałe, jak również larwy i jaja) wchodzi w grę:

1) bielizna osobista, w której wszy są często ukryte głęboko we włóknach tkaniny i trudne do usunięcia mechanicznie, siedząc głęboko między podwinętymi obrąbkami; chustki na szyję i krawaty.

2) Węzły tasiemek kalesonów i koszul, ukryte też pod guzikami; dalej pończochy, zwłaszcza wełniane.

3) Spodnie i bluzy mundurowe, ubrania cywilne wszelkiego rodzaju; na płaszczach i w płaszczach (strona wewnętrzna); także w kieszeniach spodni, bluz itd., pod kołnierzami bluz i pod naramiennikami; u kobiet w fałdach bluz i spodnic, w gorsetach.

4) Wiązadła woreczków noszonych na piersi i same woreczki, również wiązadła amuletów, opaski przepuklinowe.

5) Buty z cholewami aż do czubków, również ucha u cholew, dalej onuce.

6) Ciało ludzkie, także w miejscach trudno dostępnych, jak: zewnętrzny przewód słuchowy, okolica łonowa, pomiędzy pośladkami aż do okolicy odbytu; wszystkie włosy ciała łącznie z zarostem głowy i twarzy.

7) Osprzęt rzemieenny wszelkiego rodzaju, który

nosił zawszony, jak pasek główny, pasek do spodni, bandaże, często ukryte głęboko w sprzączkach.

8) Czapki futrzane i futra, wszy głęboko wczepione pazurami we włosy.

9) Legowiska zawszone i ich nakrycia, sienniki,

Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie

ogłasza

KONKURS

na następujące stanowiska:

1. Lekarza domowego w Wieliczce. Pobory odpowiadają 5 godz. pracy dziennej lekarza domowego i wynoszą Zł. 740.— miesięcznie oraz ryczałt na utrzymanie i prowadzenie gabinetu w kwocie Zł. 150.— miesięcznie.
2. Lekarza domowego w Charsznicy pow. Miechów. Pobory odpowiadają 4 godz. pracy dziennej lekarza domowego i wynoszą Zł. 592.— miesięcznie oraz ryczałt na utrzymanie i prowadzenie gabinetu w kwocie Zł. 120.— miesięcznie.
3. Lekarza domowego w Mogile. Pobory odpowiadają 2 godz. pracy dziennej lekarza domowego i wynoszą Zł. 296.— oraz ryczałt na utrzymanie i prowadzenie gabinetu w kwocie Zł. 60.— miesięcznie.
4. Lekarza domowego dentysty w Krakowie. Pobory odpowiadają 4 godz. pracy dziennej lekarza domowego dentysty i wynoszą Zł. 450.— miesięcznie oraz ryczałt na utrzymanie i prowadzenie gabinetu w kwocie Zł. 150.— miesięcznie.
5. Lekarza domowego dentysty w Krzeszowicach. Pobory odpowiadają 3 godzinom pracy dziennej lekarza domowego dentysty i wynoszą Zł. 337.50 miesięcznie oraz ryczałt na utrzymanie i prowadzenie gabinetu w kwocie Zł. 112.50 miesięcznie.
6. Lekarza specjalisty ftizjatri w Krakowie. Pobory za 1 godzinę pracy dziennej lekarza specjalisty wynoszą Zł. 166.— miesięcznie.
7. Lekarza dyżurnego położnika w Krakowie. Pobory odpowiadają 2 godzinom pracy dziennej lekarza specjalisty i wynoszą Zł. 332.— miesięcznie za 24 godzinny dyżur co 3-ci dzień.
8. Lekarza dla leczenia pracowników Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie z uposażeniem odpowiadającym 1 godzinie pracy lekarza domowego t. j. Zł. 148.— miesięcznie.
9. Lekarza specjalisty chorób wewnętrznych dla prowadzenia Stacji elektrokardiograficznej. Pobory za 2 godziny pracy dziennej lekarza specjalisty wynoszą Zł. 332.— miesięcznie.

Kandydaci na stanowiska lekarzy domowych i specjalisty winni posiadać kwalifikacje, określone w art. 3 „Zasad ogólnych w sprawie przyjmowania, pełnienia czynności i zwalniania lekarzy Ubezpieczalni“, wydanych przez Główny Wydział Pracy w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa w dniu 24. VI. 1941 r. Warunki pracy i płacy regulowane są powyższymi zasadami.

Podania wraz z dokumentami i własnoręcznie napisanym życiorysem należy nadsyłać do Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie, Welfenstrasse (Bato-rego) Nr. 3. do dnia 30 czerwca 1942 r.

Polski lekarz Naczelny:
Dr. Marian Ciećkiewicz

Dyrektor:
Kropatsch Karol

worki z wełną drzewną, kołdry i pierzyny, podściółka ze słomy.

10) Szpary w podłogach z desek i parkietach, ściany i sufity zawoszonych mieszkań i baraków, meble wyścielane, firanki i dywany tych mieszkań; wozy kolejowe, których używali zawszeni.

11) Opatrunki rannych, szczególnie wata dłużej noszonych opatrunków gipsowych.

12) Piasek i ziemia, na której leżeli zawszeni.

13) Wreszcie w rzadszych przypadkach pieniądze papierowe w woreczkach, noszonych na piersiach, a nawet amulety metalowe, zwłaszcza roboty siatkowej lub ażurowej, notatniki i portfele.

(14) Przy ustępie 13) liczba 1—12 należy zauważyć, że wszy nie zawsze i nie u każdego zawszonego dadzą się znaleźć na wymienionych miejscach. Jednakże wszystkie te miejsca należy zbadać na obecność wszy, jeśli ma się przeprowadzić dokładne odwzieszenie.

(15) Ukłucie wszy odzieżowej powoduje przeważnie mniej lub więcej silne swędzenie, które doprowadza do drapania; skutkiem tego powstają pręgowate rany drapane, których obecność już musi budzić podejrzenie co do istnienia wszy odzieżowych. Wszy odzieżowe, jak prawdziwe pasożyty, opuszczają swego gospodarza tylko bardzo rzadko, ponieważ bez odżywiania się krwią nie mogą istnieć dłużej niż 5—10 dni; natomiast jaja, szczególnie przy ciepłocie niższej, mogą pozostać kilka tygodni zdolne do rozwoju.

III. Wiadomości ogólne o wykonywaniu odwzieszenia.

(1) Chorego na dur osutkowy lub podejrzanego o dur osutkowy należy odwzieszyć i dokładnie oczyścić za pomocą kąpieli.

(2) Także po odwzieszeniu należy go codziennie badać na obecność wszy lub ich jaj; jeżeli się je znajdzie, to należy powtórzyć odwzieszenie.

(3) Ponieważ u chorych zawoszonych najwięcej wszy i gnid znajduje się w bieliźnie i odzieży, to przede wszystkim musi się je poddać odwzieszeniu jak najprędzej. Ponadto należy chorego uwolnić od wszy i ich jaj przyczepionych do jego ciała. Należy też poddać odwzieszeniu jego pościel, jego legowisko wraz z najbliższym otoczeniem, szczególnie dywaniki przed łóżkiem, dalej używane przez chorego szczotki do włosów i ubrania, grzebienie i inne przedmioty, których używał chory, lub których użyto do jego oczyszczenia. Na podłodze, na ścianach i meblach wszy lub gnidy znajdują się tylko wyjątkowo i tylko przy szczególnie silnym zawszeniu.

(4) Wszystkie te przedmioty należy też u chorych na dur osutkowy i u podejrzanym o tę chorobę poddać równocześnie dezynfekcji.

(5) Jeżeli zachodzi znaczne zawszenie, to jak uczy doświadczenie, jednorazowe odwzieszenie nie wystarczy; w takich przypadkach odwzieszenie należy powtórzyć po około 8 dniach, w razie potrzeby jeszcze parokrotnie.

KASA WZAJEMNEJ POMOCY

przy Izbie Lekarskiej w Generalnym Gubernatorstwie
zawiadamia

o śmierci członków:

Dr. Mirowskiej Eugenii (Lp. 314)

Dr. Jarosza Jana (Lp. 315)

Oplaty bieżące winni członkowie Kasy uiścić do 15 czerwca 1942 w dotychczasowej wysokości.

(6) Szczególnie przy odwzieszaniu masowym przez jednorazowy zabieg, nie da się nigdy osiągnąć trwałego wyniku, gdyż poszczególne wszy i jajka przy sposobie masowym zawsze unikną zniszczenia i mogą się stać początkiem ponownego zawszenia. W takich przypadkach powtórzenie odwzieszenia nie powinno następować schematycznie, raczej przy regularnych oględzinach zdrowotnych należy śledzić ponowne występowanie zawszenia. Poza tym należy budzić współpracę zagrożonej grupy ludnościowej przy pomocy regularnie powtarzanych krótkotrwałych pouczeń. Powtórzenie zabiegów odwzieszenia należy uzależnić od stwierdzeń poczynionych przy oględzinach. Przy pełnej zrozumienia współpracy zainteresowanych często będzie możliwe zaniechanie masowych odwzieszeń i ograniczenie się do odwzieszenia pojedynczych osób, lub odwzieszania drobniejszych grup (wspólnoty mieszkaniowe, zespoły izbo-we).

IV. Środki i sposoby odwzieszania i równoczesnej dezynfekcji.

1) 5%-owy roztwór mydła krezolowego, co odpowiada 2,5%-owej zawartości krezolu. Dla jego przygotowania albo 50 cm³ roztworu mydła krezolowego (*Liquor Cresoli saponatus* lekowzoru dla Rzeszy Niemieckiej) albo pół litra wody krezolowej (*Aqua cresolica* lekowzoru dla Rzeszy Niemieckiej) dopełnia się wodą do 1 litra płynu i dobrze miesza. Rozczyn gorący ma silniejsze działanie.

2) Środki odwzieszające i dezynfekcyjne bez mydła, alkaliczne, zawierające krezol:

Za nadające się należy obecnie uważać:

a) 5%-owy *Liquor Cresoli Grünau* (Fabryka chemiczna Grünau, Berlin-Grünau),

b) 5%-owy „lizol bez mydła“ (*Lysol seifenfrei* — *Schülke und Mayer A. G.*, Hamburg), jedną część wagową miesza się z 20 częściami wagowymi wody.

3) 5%-owy roztwór kwasu karbolowego:

jedną część wagową rozpuszczonego kwasu karbolowego (*Acidum carbolicum liquefactum*) miesza się z 20 częściami wagowymi wody.

Ubezpieczalnia Społeczna w Ostrowcu

ogłasza

Konkurs

na stanowisko:

1. lekarza chirurga w Sandomierzu na 2 godziny pracy

dziennej z wynagrodzeniem zł 332.— miesięcznie plus zł 60.— dodatek gabinetowy,

2. lekarza domowego w Osieku pow. Opatów na 1 godzinę pracy dziennej z wynagrodzeniem miesięcznym zł 148.— plus zł 30.— dodatek gabinetowy,

3. lekarza domowego w Wiślicy pow. Busko na 1 godzinę pracy dziennej z wynagrodzeniem zł 148.— miesięcznie plus zł 30.— dodatek gabinetowy.

Kandydaci na powyższe stanowiska winni posiadać kwalifikacje określone w art. 3 „Zasad ogólnych w sprawie przyjmowania i zwalniania lekarzy Ubezpieczalni“.

Podania wraz z dokumentami należy nadsyłać do Ubezpieczalni Społecznej w Ostrowcu w terminie do 30 czerwca 1942 r.

Kierownik
(—) R. Berger

(4) para wodna:

(1) para wodna musi posiadać ciepłość co najmniej wrzącej wody. Dla odwszawiania parą wodną należy używać tylko takich aparatów, które zarówno przy ustawieniu, jak też i później w regularnych odstępach czasu zostały zbadane przez rzeczoznawców i uznane za nadające się do użytku.

(2) Obok aparatów, które pracują wypływającą parą wodną o ciśnieniu atmosferycznym, nadają się też do użytku takie aparaty, które wyzyskują parę o umiarkowanie zwiększonej prężności. Należy unikać przegrzania pary.

(3) Badanie aparatów winno szczególnie obejmować rodzaj wytwarzania pary, ułożenie przewodów doprowadzających i odprowadzających parę, ochronę przedmiotów podlegających odwszeniu przed skraplającą się wodą i przed plamami rdzy, sposób posługiwania się, oraz wymagany dla wystarczającego odwszawienia czas oddziaływania pary.

(4) Na podstawie tego badania należy dla każdego aparatu zestawić dokładne wskazówki dla posługiwania się nim i umieścić obok aparatu na widocznym miejscu.

(5) Obsługę aparatu należy, jeśli to tylko możliwe, powierzyć tylko egzaminowanym dezynfektorom. Zaleca się przy każdym odwszeniu jak najtroskliwsze stwierdzanie przy pomocy odpowiedniego aparatu kontrolującego czy nastąpiło przepisowe przegrzanie.

(6) Gdzie brak aparatów do dezynfekcji parą, da się stworzyć urządzenia zastępcze przy użyciu kotłów parowych (n. p. lokomobil) parników do ziemniaków i silosowych, jak również przez przyłączenie dostatecznie obszernych zbiorników (beczki, szczelne skrzynie itd.).

(7) Sposób dezynfekowania parą nie nadaje się do zastosowania przy gumie, skórze, futrach i rzeczach zabrudzonych, zwłaszcza poplamionych krwią.

(8) Czas parowania należy ustalić co najmniej na pół godziny. Pomocnicze odwszenie parą przy użyciu kotłów do prania, tam gdzie brak beczek, da się przeprowadzić także w ten sposób, że kocioł napełnia się tylko do 1/3 lub do 1/2 wodą, a około 10 cm nad powierzchnią wody umieszcza się ruszt, na którym należy położyć rzeczy przeznaczone do odwszenia. Po parowaniu musi się rzeczy wysuszyć. Używać suszarki lub suszenia na wolnym powietrzu!

(Ciąg dalszy nastąpi)

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie
na dzień 7. VI. 1942

Lekarze ogólni:

Lek. Jahoda Maria, Gołębia 4
Lek. Jakesch Jerzy, Straszewskiego 27
Dr. Jakóbiec Mieczysław, Potockiego 4
Lek. Jankiewicz Józef, Podgórska 12/5
Lek. Jaskot Józef, Starowiślna 33
Lek. Jaskulski Witold, Kielecka 5
Lek. Jaworski Władysław, Grzegórzecka 49
Lek. Kaczówka Aleksander, Kremerowska 10
Dr. Kaczyński Henryk, Topolowa 42

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Malinowski Marian, Starowiślna 18
Dr. Mastalski Marian, Zwierzyniecka 7
Dr. Michniewicz Tadeusz, Potockiego 12

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Nowak Tadeusz, św. Kingi 3
Dr. Pająk Eugenia, Lubelska 24

Chirurdzy:

Lek. Lelusz Lachowicz Her., Floriańska 31
Dr. Mikiewicz Damazy, Pijarska 5

Dermatolog:

Dr. Koniar Tadeusz, Karmelicka 9

Neurolog:

Dr. Siwiński Bolesław, Floriańska 19

Laryngolog:

Dr. Tumidajski Marian, Starowiślna 36

Okulista:

Dr. Łabęcka Anna, Starowiślna 39

Lekarze dentyści:

Dr. Buzek Fiałkowska Maria, Dietla 113
Lek. Chadzjew Donczo Iliew, Lelewela 17
Lek. Stalony Dobrzańska Maria, Kazimierza Wielkiego 89
Lek. Urbanowicz Zofia, Barska 37a

Uprawniony technik dentystyczny:

Kowalski Roman, Szlak 41

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie
na dzień 14. VI. 1942

Lekarze ogólni:

Lek. Kamiński Roman, Grzegórzecka 39
Lek. Kapelaś Wasyl, Mazowiecka 28 a
Lek. Karchut Wasyl, Łobzowska 6
Lek. Kędracki Antoni, Topolowa 35
Lek. Kirchmayer Stanisław, Podwale 2
Dr. Kierzyńska Rozalia, Potockiego 2
Lek. Klimaszewska Augustyna, Krowoderska 46
Dr. Kłeczek Stanisław, Litewska 6
Dr. Kłosowski Stanisław, Bracka 11

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Mistelski Paweł, Zyblikiewicza 10
Dr. Nowak Gustaw, Kalwaryjska 7
Dr. Nowak Stanisław, Floriańska 47

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Pająk Eugenia, Lubelska 24
Dr. Pully Maria, Siemiradzkiego 5

Chirurdzy:

Lek. Lelusz Lachowicz Zygmunt, Floriańska 31
Dr. Natolski Ryszard, Ks. Józefa 55, I p.

Dermatolog:

Dr. Krzyżanowski Marian II, Adolf-Hitler-Platz 24

Neurolog:

Dr. Szarf Zygmunt, Starowiślna 33

Laryngolog:

Dr. Chomiczowa Jarosława, Kr. Jadwigi 32 b

Okulista:

Dr. Majewski Kazimierz, Dietla 83

Lekarze dentyści:

Dr. Chutkowski Tadeusz, Zygmunta Augusta 5
Lek. Brodkiewiczowa Zofia, Wielopole 6
Lek. Pielowa Brożyna Zofia, Pierackiego 9
Lek. Moncewicz Natalia, Potockiego 1

Uprawniony technik dentystyczny:

Biedroński Władysław, Basztowa 4